

SUOMEN EKOSYSTEEMIPALVELUINDIKAATTORIT

– mitä varten ja millä tavoin?

Tervetuloa biodiversiteetin ja ekosysteemipalveluiden välistä riippuvuutta indikaattoreiden avulla konkretisoivan hankkeen aloituskokoukseen Suomen ympäristökeskukseen 13.9.2012 klo 12–16.

Kokouksen tavoitteena on määrittellä kansallinen ekosysteemipalveluindikaattorien kehittämisen viitekehys pitäen lähtökohtana sitä, että indikaattoreita käytetään biodiversiteettisopimukselle (CBD) tehtävän raportoinnin pohjana. CBD:n alainen asiantuntijaryhmä on suosituksissaan korostanut mm. tavoitteiden määrittelyn sekä biodiversiteettinäkökohtien huomioon ottamisen tärkeyttä ekosysteemipalveluindikaattoreiden kehittämisessä (liite 1). Hankkeen aluksi olisi tärkeää kyetä määrittelemään keskeisimpiä indikaattoreita, joista kehitystyö aloitetaan.

Kokoukseen kutsuttujen nimilistan löydät kutsun lopusta. Jos sinulle tulee mieleen henkilö, jonka olisi hyvä osallistua tilaisuuteen, mutta jota emme ole huomanneet kutsua, niin olethan yhteydessä meihin. Ilmoittautumiset 31.8. mennessä osoitteeseen ari-pekka.auvinen@ymparisto.fi

13.9.2012 klo 12–16 SYKE | kokoushuone Tervapääsky (8. krs)

Kokouksen alustava ohjelma

- 12.00 – 12.10 Seminaarin avaus, Mikko Kuusinen (YM)
- 12.10 – 12.30 Hankkeen esittely, Heikki Toivonen (SYKE)
- 12.30 – 13.00 Erilaisia viitekehyksiä ekosysteemipalvelujen mittaamiselle, Petteri Vihervaara (SYKE)
- 13.00 – 13.20 Biodiversiteetti-indikaattoreista ekosysteemipalveluindikaattoreihin, Ari-Pekka Auvinen (SYKE)
- 13.20 – 13.40 Keskustelu ja johdanto ryhmittöihin
- 13.40 – 14.00 Kahvitauko
- 14.00 – 15.00 Ryhmittöyt
- 15.00 – 16.00 Ryhmittöiden purku ja loppukeskustelu

Ryhmittöiden kysymykset:

1. Mitkä ovat ekosysteemipalveluindikaattorien kehittämisen tavoitteet?
2. Mitä viitekehystä ja tietolähteitä kehitystyössä tulisi käyttää?
3. Mitkä ovat keskeisimpiä pilottielinympäristöiksi valittujen maatalous- ja suoelinympäristöjen ekosysteemipalveluita ja niiden indikaattoreita?

Liite I.

Biodiversiteettisopimuksen alaisen asiantuntijaryhmän suositukset ekosysteemipalveluindikaattoreiden kehittämiseen (CBD Technical Series No. 58, 2011)

1. Varmista, että tavoitteet ovat selkeitä

- indikaattoreilla pyritään vastaamaan yksityiskohtaisiin kysymyksiin tai arviomaan valittujen politiikka-toimien toteutumista. Niitä voidaan kehittää vain selkeisiin tavoitteisiin liittyen.

2. Kehitä pieni joukko täsmällisiä ja politiikkarelevantteja indikaattoreita

- koska kaikkea ei voi tehdä, voimavarat kannattaa keskittää keskeisimpiin ilmiöihin tai suurimpiin tiedonpuutteisiin

3. Mene tuotantopalveluita pidemmälle

- tällä hetkellä tukeudutaan liikaa muutaman lähinnä ruoan- tai kuiduntuotannon kannalta keskeisen lajin tai ekosysteemin kuvaamiseen indikaattoreilla. Nämä korreloivat usein heikosti muiden palveluiden tai elinympäristöjen vakauden kanssa.

4. Käytä jo olemassa olevia tietoja ja sijaisindikaattoreita

- ekosysteemipalveluindikaattoreiden kehittäminen kannattaa mieltää oppivaksi prosessiksi. Aloita niistä tiedoista, jotka ovat helposti saatavilla ja jatka indikaattoreiden kehittämistä myöhemmin.

5. Älä unohda kestävyyttä – tarkastele sekä ekosysteemejä että niiden tarjoamia hyötyjä

- pyri mittaamaan sekä palvelun tarjontaa että siitä seuraavia hyötyjä ja vaikutuksia ihmisten hyvinvointiin

6. Muista biodiversiteetti

- älä keskity vain ekosysteemipalveluiden tarjoamiin hyötyihin vaan muista aina myös biodiversiteetin merkitys palvelujen taustalla

7. Ota mittakaava huomioon

- ekosysteemipalveluita tulisi mitata tasolla, jolla niihin vaikuttavat päätökset tehdään. Kaikkea ei voi yleistää.

8. Arvioi trendejä, huomioi synergiat ja vaihtosuhteet

- pyri seuraamaan useampaa rinnakkaista palvelua samanaikaisesti, jotta saat käsityksen niiden suhteista

9. Pidä sidosryhmät mukana alusta alkaen

- ekosysteemipalveluindikaattoreiden tulisi vastata käyttäjien tarpeita, siksi dialogi tiedontuottajien ja -käyttäjien välillä on välttämätön

10. Panosta kommunikaatioon

- a) tee selväksi mistä indikaattori kertoo ja mistä ei, b) esitä epävarmuudet avoimesti, c) käytä karttoja jos mahdollista, d) vältä liiallista yksinkertaistamista ja e) euromäärät ovat tehokkaita, mutta älä vierasta myöskään ei-rahallisia arvoja

(Vapaasti kääntänyt ja lyhentänyt A-P Auvinen/SYKE)

Kokoukseen kutsutut

YM

Petri Ahlroth
Tarja Haaranen
Ilkka Heikkinen
Antero Honkasalo
Laura Höijer
Mikko Kuusinen
Jarmo Muurman
Sauli Rouhinen
Marina von Weissenberg

MMM

Katja Matveinen-Huju
Johanna Niemivuo-Lahti
Mikko Peltonen

TEM,VM,VNK,TK

Mika Honkanen
Outi Honkatukia
Armi Liinamaa
Pentti Puhakka
Ulla Rosenström
Jukka Muukkonen

SYKE

Jukka-Pekka Jäppinen
Leena Kopperoinen
Mikko Kuussaari
Per Mickwitz
Eeva Primmer
Outi Ratamáki
Tarja Söderman
Kari-Matti Vuori

LYNET

Juha Hiedanpää, RKTL
Arto Naskali, Metla
Sirpa Thessler
Anne Tolvanen, Metla

KORKEAKOULUT, SÄÄTIÖT, MUUT

Paula Horne, PTT
Matleena Kniivilä, PTT
Jari Niemelä, HY
Olli Saastamoinen, UEF
Päivi Tikka, Nessling